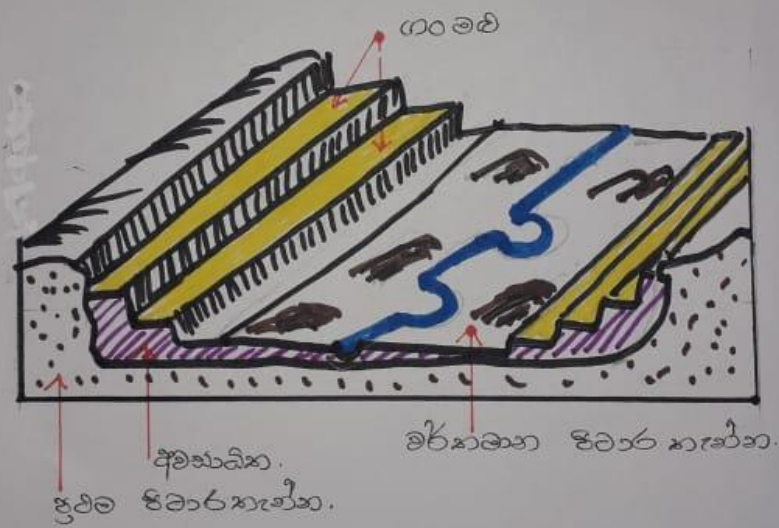

④ ගං මළු :-

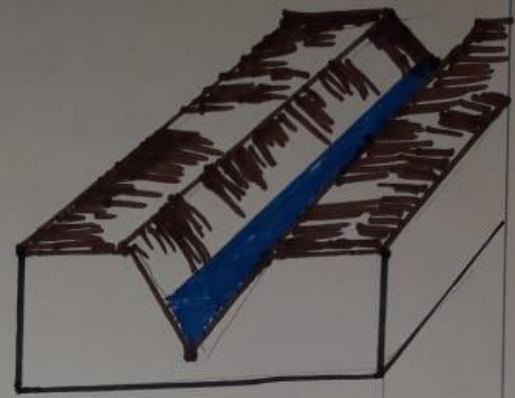
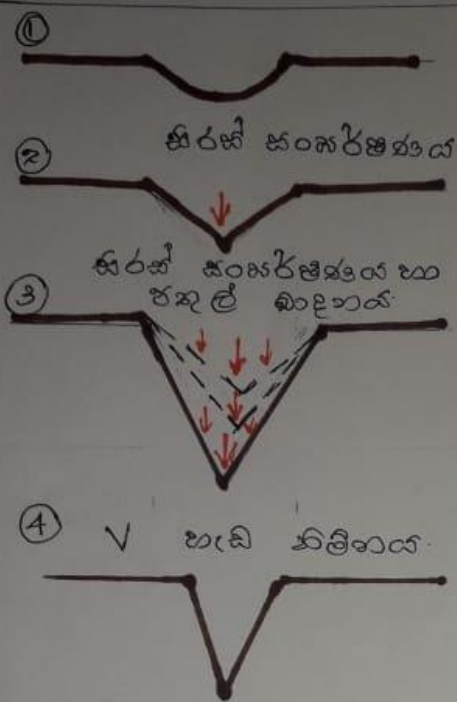
ගංගා පිටාර කැටිතේ ජනිතවන ආකාරයෙන් දිස්වන වේදිකාවන් ගං මළු වේ. ගංගාව දෙපස පහත දැක්වීම් ජනවී ජනිත (වේදිකා) ලෙස දැකගත හැක. ජලමුඛ පිටාර කැටිතක් නිර්මාණය වේ. පිටාර කැටිතේ ඔස්සේ අවසාන ආවේණික ඛනික ද්‍රව්‍ය නිකුත් වන ගංගා ඔබ්බෙන් නිර්මාණය වේ. මේ අවස්ථාවේදී පිටාර කැටිතේ ආවේණික වේදිකාවක් නිර්මාණය වේ. භූමිය දස්වීමේ හෝ ජලයේ වැටීම (පාලනය හමුවන බවට) (මුහුදු වටීම)

ජල මුඛයේ නිකුත් වන ගං මළු නිර්මාණය වේ.

⑤ දොර

ගංගා තිත්තා වල පහත වර්ගයේ පාෂාණ නොපිහිටයි. තද පාෂාණ ඛනික සඳහා කාලයක් ගත වේ. සුමනුකූලව ඛනිකයට ලක්වන ගංගා තිත්තා දැක්වීමට හේතුවේ ඛනිකය වේ. පිහිටි ගංගා තිත්තා ජල සම්පාදනයක් -

"V" හැඩ නිම්නය

2) ගල්වන :-

සිරස් බාදනයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් ලෙස බොහෝ ගඟ වල බඳු ප්‍රතිරෝධක කාණ්ඩ ලෙස ගල් කලාවන් පවතී. ඉතිරි සංසර්ජනයේදී නිශ්චය කෙරෙන - කාර ගල්කැට වැදීම නිසා ගල් කලාවන් බාධකයක් වේ. එම බාධකයේ ස්ඵර්ෂ දිශාව දිගටම ඇති ගොස් වලවල් ඇතිවේ. මෙම වලවල් තුළ වැටෙන ගල්කැට පිටු කඩා හැරවීමෙන් පසුව, එමගින් එය ඉවතට මතුපිටින් පහත බෙදීමට හැකියාවක් ඇත. ප්‍රධාන අඩු කාලයට ගල්කැට වලවල් කඩා හැරවීම නැරඹෙමින් පවතී. වරින් වර ඒවා ඉවතට නැවතී ඇත 'රට' පිහිටුවේ. මෙම අවස්ථාව

ගැට සර්ඝ්‍යයය කුණුණු ගල්කැට වලින් තව්තය
සිරිගුම උල්ලේබයය.

නව්තයේ ඇති ජානානු ස්වරයේ
ස්වභාවය , ගංගාව ගලා බැවුණේ ස්වභාවය
හා ජලයේ ප්‍රභේදය ආදිය ක්‍රියාවලිය
අනුචාරී කරීම සිරිගුම කරයි. සර්ඝ්‍යය
මගේ නව්තා හැරීම හා පුළුල් කරීම සර්ඝ්‍යය
සර්ඝ්‍යය මගේ ජානානු තෙතමේ කැබලි මල
කවයි. ගල්කැට වැළි බවට පත් කරයි. ගල්කැට
වගුරු කරයි. උල්ලේබය මගේ තව්තය සිරිගුම
මගේ කරයි. ගල්කැටයේ පුළුට කරයි. කාණු වැනි
අගල් හැරෙයි. මලවල් හැරෙයි.

ආදිතය අංශුන හැරුණි.

① V හැඩ නව්තා.
ගංගාවේ ආරම්භයේ සිට අවසානය
දක්වාම ගලායන ගමන්ගත නව්තයයි.
ගංගාවේ හඳුනාගත බස්සේ ගලායූණේදී
බැවුණ අවසා බස්සේ ජලයේ ප්‍රභේදයද
වැනි අගයක්ගත. මෙම අවස්ථාවේදී ගංගාව
ගම හැරීමේ ඇති ජානානු ස්වරය ප්‍රධාන
ඉන්ද්‍රිය බැවුණට අනුචාරී හැරීම ගොතයි
එවිට නව්තා ගැඹුරු වේ. මහාත් ගැඹුරට
හැරීමේ නව්තායක පසුළු ඉතා හඳු වන
අතර එය "V" අකුරක හැඩයක් ගතයි.
එය V හැඩ නව්තායකි. මෙහිදී සිරිගුම
සර්ඝ්‍යය පුළුට ක්‍රියාවලිය වේ.

ගරභාෂිත ක්‍රියාකාරීත්වය හා
භූ රූප නිර්මාණය.

ගලන ගරභාෂිත තුන් ආකාරයකින්
භූ රූප නිර්මාණයට දායක වේ.

1. බාදනය
2. ජලවහනය
3. නිධි ජාලනය පව ආකාරයකින්

භූතය

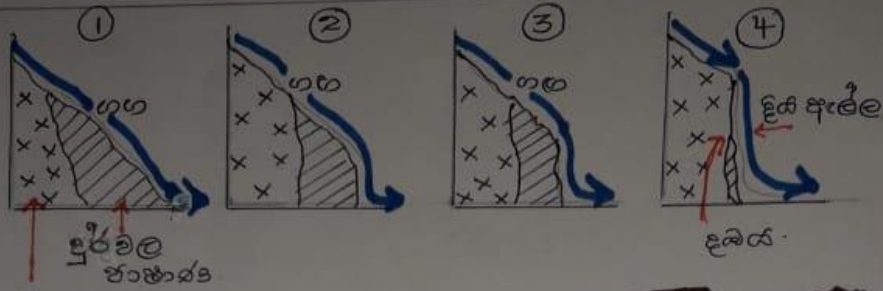
ගරභාෂිත බාදන ක්‍රියාවලිය:-

ජල මාර්ගයේ ඇති වත්කම් ද්‍රව්‍ය තබන කැණීම්
ඉන්ද්‍රිකරණයකින් ක්‍රියාව බාදනයයි. බාදනය
සුදුසුම ක්‍රමයක් වන අතර, * පොහොසත් ජීරණය.
* රසායනික ජීරණය.

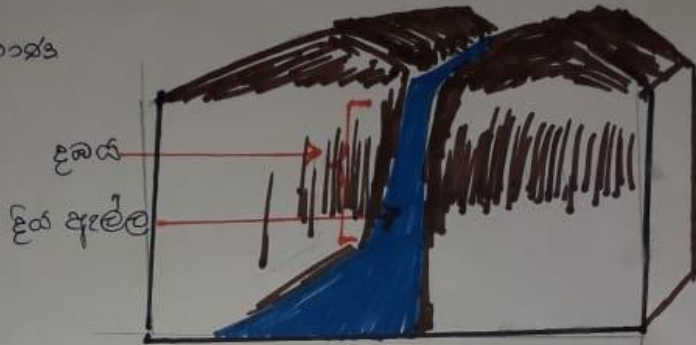
ආනායක හා ජලය පවතින ප්‍රතික්‍රියාකර
ඇති මුලද්‍රව්‍ය ජලයේ දියකර පැරිම ද්‍රාවණයයි.
භූතයේ මේ ආකාරයට ජීරණය වේ.

ගෞරවය ජීරණය යනු සංකර්මණය, කර්මණය
හා ද්‍රව්‍යය වෙන් කිරීමේ ආනායක කැබලිවලට කැණීම
පැවැත්වීම යනු වෙන් වෙන් වේ. එවන්ම මැළි, ගම්,
බොරළු ගරභාෂිත පවතී. මෙම ද්‍රව්‍ය ගරභාෂිත
ආරය ලෙස හඳුන්වයි.

ආරය මගින් ගරභාෂිත තවදුරටත් කැණීම සහ
පහළට පැවැත්වීමේ කැණීමේ ක්‍රියාවලිය
සංකර්මණයයි. ආරයේ අඩංගු ගම්, මැළි හා
බොරළු පවතින ගරභාෂිත කැබලිවලට කැණීම-

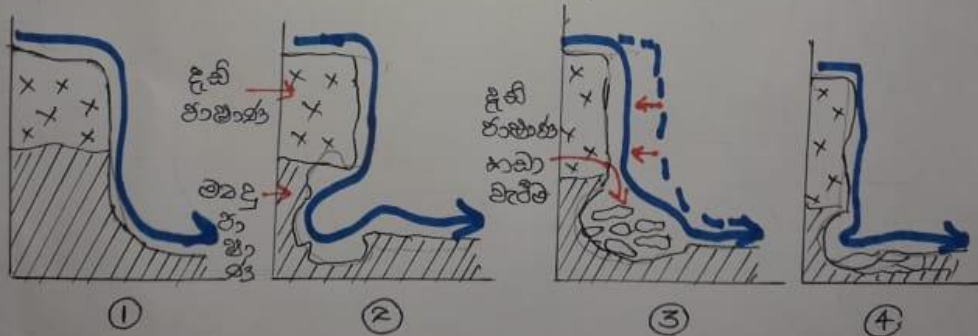

නදි ප්‍රතිරෝධක ජාලය

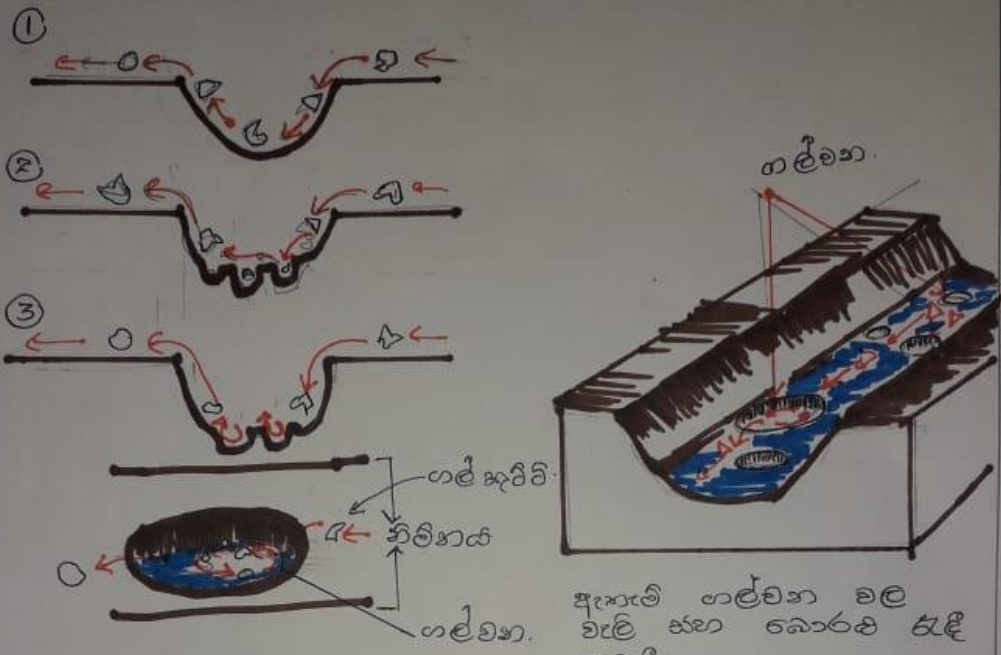

දිගු දෘඪ මගේ දිගු යටි ස්ථරය ආදායක් නිරිත නිසා දිගු පාලු වකල ගල්වනක් හා ගුහාවක් නිර්මාණය වේ. යටි ආදායක් සේදීමේ දිගු ගුහා කොටස් සමාවැටේ. එහි දිගු දෘඪ ජනනාස්මිත ලක්වේ.

පිත්තල දිගු දෘඪ

ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් යාමට පසුවද ගල්කලා
 මහා ඇතිවන නිව්ට් ප්‍රමාණයේ වලවල්
 ගල්වන ලෙස නාද්‍රව්‍යය.

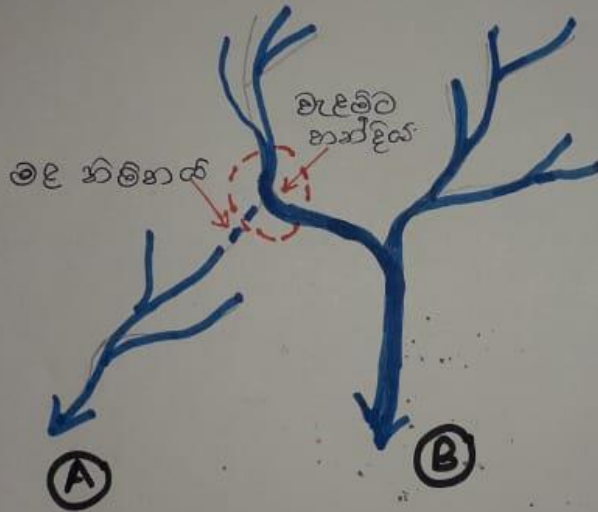
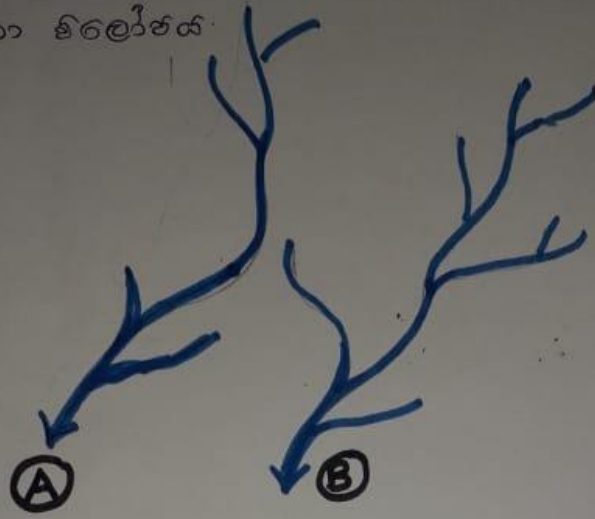

ඇතැම් ගල්වන වල
 වැලි සහ බොරළු සිඳි
 පවතී.

3) දිය ඇලි :-

දැන් බලන සිට පහතින් බලන විට පෙනෙන්නේ සාමාන්‍යයෙන්
 පලබාදාමක් දිය ඇලිලකි. ගංගා තව්තායේ දැඩි
 ලක්ෂණ ඇතිවීමෙන් සෙසේ හිටුවේ. ගංගා
 තව්තායේ පසුබිම් බාදාමයේදී පුර්වල පාදාමය
 සිඳුරුයේ ගොඩා දිවීමේදී තද ප්‍රභවයේ බහ
 පාදාමය ලැබේ. දිල බදුමුම් සහිත ලැබු
 ස්ථාන වලදී ගංගායේ පලය පහතරම
 පහතරම වැටෙයි. එය දිය ඇලිලකි.
 තදයේ ගතවන විට යම් බාදාමය තව්තා දැඩිය
 සාමාන්‍යයෙන් හිටුවේ. එහි දිය ඇලිලේ
 වැඩිය නො දැක් වෙන්නේ. තදයේ දිය ඇලිල
 මාර්ගය 1 km කින් වැඩිය.

ගංගා නිලෝපය

- * A හා B වෙත වෙනම ගලන ගංගා දෙකකි.
- * B ගංගාවේ නිමිණය A ගංගාවේ කොටසක් අල්ලාගෙන තිබේ.
- * A ගංගාවේ ඉහළ කොටස හඹ නිමිණය අනෙක් B ගංගාවේ අගභාගයේ නිමිණයට එකතු වී ගලායයි.
- * A ගංගාවේ කොටසක් වියලී නිමිණයක් වී ඇත. එය මෙහි නිමිණයකි.
- * A හි ජලධාරිතාව අඩුවී ඇත.

සහිත. ප්‍රධාන දූෂණාන්තර සහිතව ගංගා නිව්තය
 පවු වූ ස්ථාන දොරුව ලෙස පාලනය විය.
 වෙනදි පැළ බාදනය අතිතව සිදු වේ.

⑥ නොකින නෙරු:-

පිහිටෙන මාරුවෙන් මාරුවට පිහිටා ඇති නෙරු
 ලක්ෂණ නොකින නෙරු නැතිව ප්‍රතිවිකල්ප
 ලෙස පාලනය විය. ආයාන නිව්ත වා
 සිරියක් නිව්ත සහිත පාලකර වේදි
 නොකින නෙරු දැකිය හැකි ප්‍රතිවිකල්ප ලෙස 1 වරට සහිතව
 ගලායෑමේදී මෙහි ස්වරූපය වෙනස් විය. ප්‍රතිවිකල්ප
 වේ. ප්‍රතිවිකල්ප පාලනය සහිත නෙරු ස්වරූප
 පිහිටෙන ප්‍රතිවිකල්ප
 වෙනස් ගලායෑම.
 ගලායෑම පවු නිව්ත
 හැසිරවිය.

නොකින නෙරු. නොකින නෙරු නිව්ත
 පිහිටෙන නෙරු නිව්ත
 පිහිටෙන නෙරු නිව්ත

⑦ ගංගා විලෝපය:-

ප්‍රකූල ගංගාවක් වියහි ප්‍රකූල ගංගාවක් වේ
 පිහිටෙන ගංගාවක් පිහිටෙන ගංගාවක් වේ
 විලෝපයයි. වෙනදි මෙ නිව්තයක්ද ඇතිවේ.

අනුකූල :-

- ① ලෝකයේ දිගම ගඟයා දිගේ දිග
සමහර දිගේ නිග.
- ② දිගම දිගේ ඇති දිගේ දිග සමහර
දිගේ නිග.
- ③ ජීවිත ලෝකයේ සමහර දිගේ නිග
නිග සමහර නිග.